

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213205835
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3213205835.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a členov JUDr. Gabriely Janákovvej a Mgr. Ivana Kubínyho v právnej veci navrhovateľa: E. B. a.s., IČO: 35 787 783, so sídlom A., W. 7, zastúpeného usadenou euroadvokátkou JUDr. S. B., so sídlom v V., S. č. X proti odporkyňi: K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. nad A., A. č. XX, o zaplatenie 477,37 eur istiny a prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 22. júla 2015 č. k. 13C/57/2014-145, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh o zaplatenie 477,37 eur istiny a prísl., ktoré si uplatňoval navrhovateľ titulom nesplateného úveru poskytnutého odporkyňi. Odporkyňi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že účastníci uzavreli zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 15.10.2008 a 08.06.2008, ktoré vytvárajú právny rámec vzťahu medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom. Tento vzťah posudzoval podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve s tým, že predmetné zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle § 51 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň aj ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 1, § 2 písm. a/, b/ a § 4 ods. 1, 2 Zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľských zmlúv, a preto prihladol z úradnej moci na premlčanie. Keďže ide o spotrebiteľské zmluvy je potrebné na daný právny vzťah aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku, čo je rozdiel medzi aplikáciou Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktorá je uzavretá ako absolútny obchod medzi dvoma podnikateľmi a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá je uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, kde nevyhnutne pristupuje aj aplikácia spotrebiteľských noriem. Posudzoval preto premlčanie práva navrhovateľa podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Splatnosť spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX nastala v celom rozsahu 15.09.2009 a splatnosť spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX nastala v celom rozsahu 30.09.2009. Navrhovateľ si mohol uplatniť svoje právo zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX na súde prvý krát 16.07.2009 a zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX na súde prvý krát 01.10.2009. Konštatoval, že tento nárok navrhovateľa sa premlčuje podľa § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, a to odo dňa nasledujúceho po dni, do kedy mal odporca predmetné dlhy splatiť, t. j. u zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX od 16.07.2009 a u zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX od 01.10.2009. Doba na uplatnenie nároku navrhovateľom tak uplynula u prvej zmluvy dňa 16.07.2012 a u ďalšej 01.10.2012. Navrhovateľ si však nárok na súde uplatnil až 04.12.2013, t. j. po uplynutí premlčacej doby, a preto nárok navrhovateľa je z dôvodu premlčania nedôvodný.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhovateľ, ktorý navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie, prípadne zmenu a vyhovie návrhu. Súdu prvého stupňa nesprávne vyčítal nesprávne právne posúdenie v otázke premlčania nároku. Citoval ust. § 112 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde, alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie, čo platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia. V tomto prípade bolo právo uplatnené v riadnom konaní na rozhodcovskom konaní a následne po zabezpečení exekučného titulu aj v exekučnom konaní, v ktorom spoločnosť E. B. a.s. pokračovala do momentu právoplatného zastavenia exekúcie uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4Er/226/2010-24. Žalobca podal žalobu 09.11.2009 Stálemu rozhodcovskému súdu pri Komerčnej rozhodcovskej spoločnosti, a.s. so sídlom Nábřežná 1293 Čadca, ktorý vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp. zn. KRS/708/2009 dňa 28.12.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.01.2010 a stal sa vykonateľným dňom 21.01.2010. Na základe tohto rozhodcovského rozsudku bol dňa 26.02.2010 podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Q. K.. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4Er/226/2010-24 zo dňa 05.08.2013 súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil, pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.08.2013. Vyslovil názor, že počas konania u rozhodcovského súdu počas exekučného konania premlčacia lehota spočívala. Keď bola žaloba podaná 04.12.2013 bola podaná v zákonnej premlčacej dobe.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým sa končí konanie vo veci samej možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písm. a/ až f/ cit. zákonného ustanovenia.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní výslovne necituje ani jeden z takto upravených dôvodov na odvolanie, avšak z jeho obsahu je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčíta nesprávnu aplikáciu ustanovení týkajúcich sa premlčania, čo je dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.. Za nesprávne právne posúdenie veci sa podľa súdnej praxe považuje mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav, alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Preskúmaním zistil odvolací súd, že súd prvého stupňa zamietol návrh na začatie konania z dôvodu premlčania, keď na danú vec aplikoval ust. § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe stanovenej týmto zákonom, pričom pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, pričom premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Správne konštatoval, že premlčacia doba na uplatnenie nároku preto uplynula pri zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX dňa 16.07.2012 a pri zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX dňa 01.10.2012.

Ust. § 112 Občianskeho zákonníka, ktorého aplikácie sa v odvolaní domáha na danú vec aj navrhovateľ upravuje zastavenie (spočívanie) premlčacej doby po dobu konania, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatnil právo na súde alebo na inom príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje. Predpokladom spočívania premlčacej doby je, aby oprávnený riadne pokračoval v začatom konaní. Podľa súdnej praxe účastník v konaní riadne pokračuje vtedy, ak svojimi procesnými úkonmi nebráni riadnemu priebehu konania, takže toto konanie môže skončiť vydaním rozhodnutia vo veci samej.

Navrhovateľ žiada aplikovať citované zákonné ustanovenie s poukazom na to, že v premlčacej dobe, t. j. 09.11.2009 (premlčacia doba mala uplynúť 16.07.2012 a 01.10.2012) podal žalobu Stálemu rozhodcovskému súdu pri Komerčnej rozhodcovskej spoločnosti a.s., so sídlom Nábřežná 1293, Čadca, ktorý vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp. zn. KRS/708/2009 zo dňa 28.12.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2010 a stal sa vykonateľným 23.01.2010 a následne

26.02.2010 podal návrh na vykonanie exekúcie. V zásade neplynne premlčacia doba od uplatnenia nároku aj na takom orgáne akým je rozhodcovský súd, avšak v prejednávanej veci vyplynulo z uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v exekučnej veci týkajúcej sa účastníkov (č. k. Er/226/2010-24), že exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a bola zastavená z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Súd tam konštatoval, že rozhodcovskú doložku považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v dôsledku čoho rozhodcovský súd svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy. Naplnil tak cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS- postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali. Považoval tam význam rozhodcovskej doložky za osobitý, pretože v krízových situáciách a pri vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy.

Navrhovateľ teda v rámci premlčacej lehoty uplatnil svoj nárok u iného orgánu než súd, avšak na základe neplatnej rozhodcovskej doložky v dôsledku čoho nebola založená právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať. Dôvodom pre zastavenie, resp. spočívanie premlčacej lehoty v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka preto môže byť len konanie na takom orgáne, ktorý má vo veci aj právomoc konať, čo v danom prípade nebolo naplnené. Súd v exekučnom konaní konštatoval, že rozhodcovská doložka prijatá v rozhodcovskej zmluve je neprijateľná, pretože núti spotrebiteľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu a znemožňuje tak voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Neprijateľná rozhodcovská doložka ako každá neprijateľná zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky preto odporuje dobrým mravom a rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc od neprijateľnej rozhodcovskej doložky. Zároveň tam poukázal na to, že cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Rozhodcovská zmluva sa zvyčajne vyjadruje len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je však význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Keď rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej doložke nie je individuálne dojednaná, jedná sa o vyplnené tlačivo, vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny, či úpravy, vyplýva z nerovnovážneho vzťahu. Treba konštatovať, že rozhodcovskú doložku v rozhodcovskej zmluve si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam. Nakoľko rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a zároveň sa neprijateľná rozhodcovská doložka prieči dobrým mravom, výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začal rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu.

V závere treba preto konštatovať, že keď navrhovateľ uplatnil svoj nárok na rozhodcovskom súde na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, neuplatnil svoj nárok na príslušnom orgáne v dôsledku čoho ani nemohla počas konania na tomto orgáne a následnom exekučnom konaní, ktoré bolo aj z uvedeného dôvodu zastavené, spočívať premlčacia doba.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu, ktorý zamietol návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania, potvrdil.

V odvolacom konaní bola tak úspešná odporkyňa, ktorá by mala v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním jej trovy nevznikli, a preto jej neboli priznané.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.